

OVERLOOP

BIJ EXTREEM WEER GAAT DE DIJK OM RONDE HOEP OPEN VOOR 2,4 MILJOEN

Help, de polder stroomt vol!

OM ER BIJ EXTREEM WEER VOOR TE ZORGEN DAT INWONERS VAN MIJDRECHT, UITHOORN, AMSTELVEEN EN AMSTERDAM

droge voeten houden, worden landerijen in de polder De Ronde Hoep onder water gezet. Dan moeten de bewoners hun huizen uit en toekijken hoe hun erven blank komen te staan. Een uniek staaltje Hollands waterbeheer, dat voor veel emoties bij de inwoners zorgt.

door Mike Muller

De kans dat polder De Ronde Hoep, onder de rook van Amsterdam, onder water wordt gezet is reëel: minder dan eens in de honderd jaar, is de prognose. Er moet sprake zijn van extreme regen, harde wind uit het noord-noordwesten, een hoge stand van het zeewater en een hoge waterstand in het IJmeer. Als het water vanuit het Noordzeekanaal niet meer afgevoerd kan worden op de Noordzee, stuwt het water uiteindelijk in de Amstel op. „We willen dan gecontroleerd water in de duizend hectare grote polder laten stromen”, zegt bestuurder Pieter Kruiswijk van het waterschap Amstel

Gooi en Vecht. „Met de 'inundatie' (onderwaterzetting, red.) voorkomen we dat dijken langs de Amstel het gaan begeven en bewoners van plaatsen rond de Amstelboezem natte voeten krijgen. Maar dat doen we

'Honderdprocent schadevergoeding'

alleen als het echt niet anders kan.”

Dat moet gaan gebeuren door een dijkinlaat, die het waterschap wil gaan aanleggen. „Bij hoog water kunnen we dan aan de Amstelkant water in de polder laten stromen”, zegt Kruiswijk.

Dat plan leidt tot veel verzet, vertelt wethouder Marian van der Weele van Ouder-Amstel. Toch wordt er nu gewerkt aan het aanpassen van het bestemmingsplan. „We stonden voor een moeilijk dilemma: in de eer-

ste plaats wil je natuurlijk niet dat je grondgebied onder water

wordt gezet, omdat je een deel van de inwoners daarmee belast. Maar je moet de afweging maken: als we het niet doen bestaat de mogelijkheid dat de dijk -zonder inlaat of beschermende maatregelen- wordt doorgestoken. Dat is een mogelijk-

heid. Als je ongecontroleerd een dijk gaat doorsteken, is het leed nog vele malen groter”, zegt de wethouder. „Dan is het onbeheersbaar.” In totaal wonen er zo'n 365 mensen in de polder die voor het grootste deel onder water wordt gezet bij een calamiteit. Meer dan vijftig adressen krijgen te maken met wateroverlast. De hoogste waterstand is bij een inundatie naar verwachting zo'n 76 centimeter.

Volgens het waterschap probeert het de bewoners

Pieter Kruiswijk: uniek project in Nederland

zo veel mogelijk tegemoet te komen. „We hebben een unieke schaderegeling gemaakt”, aldus bestuurder Kruiswijk, die naar eigen zeggen ook bij de bewonersbijeenkomsten aanwezig is. „Als het gebied onder water wordt gezet, krijgen inwoners een honderdprocent

schadevergoeding. Daarnaast hebben wij de kosten die de bewoners voor juridische bijstand betaalden, voor onze rekening genomen.”

Bovendien probeert het waterschap zo veel mogelijk de schade te beperken, aldus Kruiswijk. „Je moet het zo zien. De bewoners hebben ons gevraagd: zorg dat er niet meer dan 2,4 miljoen kuub water in de polder stroomt, want daarna ontstaat er veel schade. Bij windstil weer heb je dan een waterpeil van -2,15 Normaal Amsterdams Peil (NAP) in de polder. Dan gaat de schuif dicht. Bij harde wind is er natuurlijk sprake van opstuwing. Om te bereiken dat er nooit meer dan die 2,4 miljoen kuub water in de polder komt, hebben we bij wind een peil van -1,90 NAP afgesproken. Overal in de polder plaatsen we verschillende peilschalen. Wij garanderen dat er nooit meer water dan die -1,90 NAP in de polder komt.”

Desalniettemin zal de 2,4 miljoen kuub aan wassend water in de polder voor schade zorgen. Daarom heeft het waterschap een 'stimuleringsfonds' in het leven geroepen, waarin voldoende geld moet zitten om beschermende maatregelen te nemen. Hoeveel geld nodig is, is nog onduidelijk. „Het is een uniek project in

relatieplanet.nl
200.000 waargebeurde liefdesverhalen

'Al dansend kwamen we de kerk uit'

Romeo en Julia?
De 20 mooiste waargebeurde liefdesverhalen zijn geselecteerd. Stem op jouw favoriet en stuur het mooiste verhaal op droomreis naar Sri Lanka.* Ga naar Relatieplanet.nl, stem en maak zelf kans op een lang weekend Ibiza!

corendon * Mogelijk gemaakt door Corendon, onze partner in singlereizen.

'Bescherming uit eigen zak'

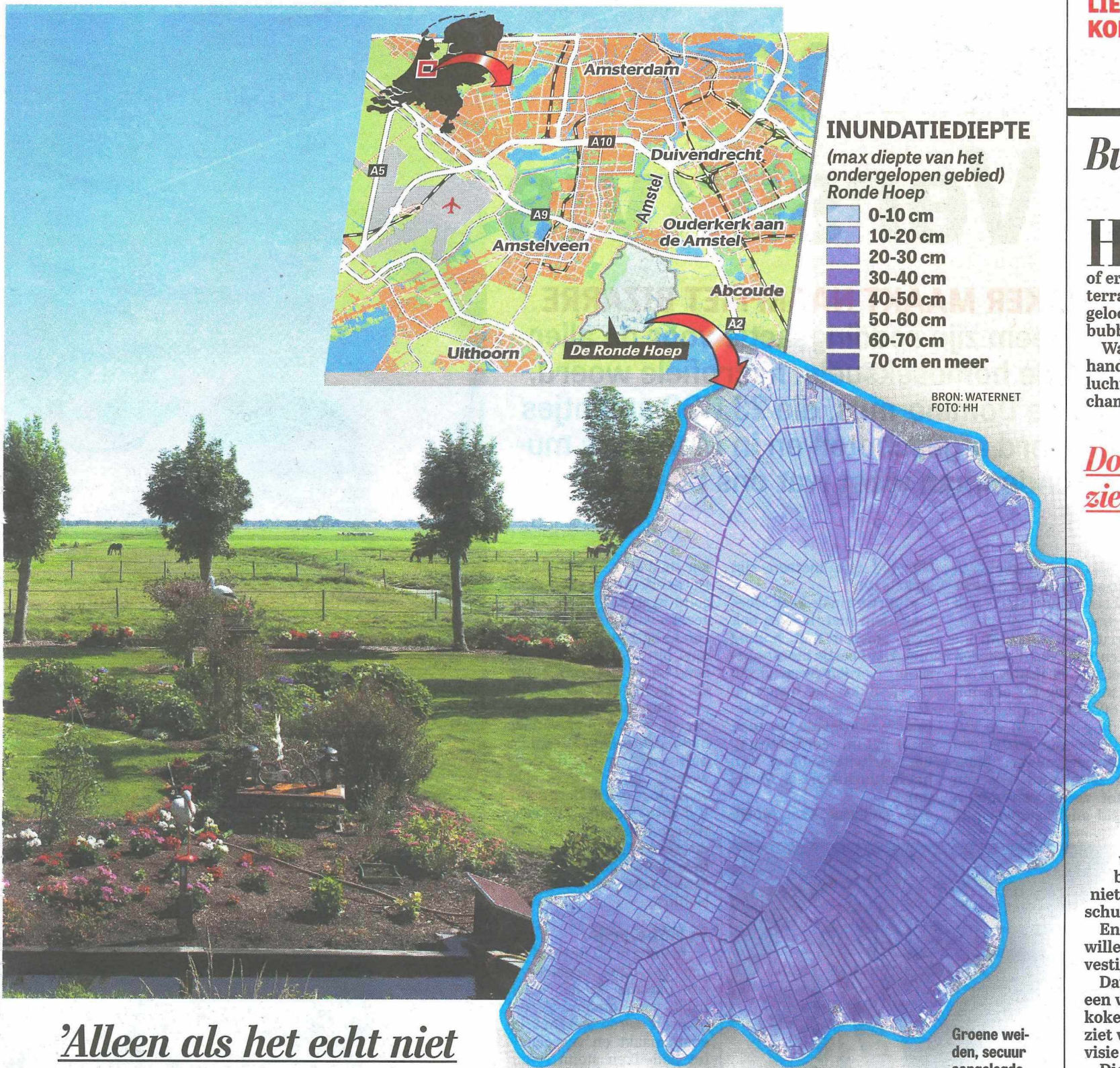
Dat er bij inundatie schade zal ontstaan is duidelijk, zegt Roel Geuzinge van het bewonerscollectief stichting De Ronde Hoep, die ook in gesprek is met het waterschap.

„De stimuleringsregeling die in het leven is geroepen komt erop neer dat bewoners en bedrijven die zelf bescherming rond hun kavel willen aanleggen, mogelijk slechts voor een klein gedeelte van de kosten subsidie krijgen van het waterschap. Dat betekent in feite dat men niet alleen de verantwoordelijkheid voor de beschermende maatregelen, maar ook een gedeelte van de kos-

ten bij de bewoners legt. Boeren moeten nu een hypotheek nemen om hun boerderij en dieren te beschermen.”

Hij wijst erop dat de gesprekken tussen het waterschap en de stichting nog niet zijn afgerond. „De Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) en stichting De Ronde Hoep hebben een eigen voorstel voor een schaderegeling ingediend. Als het waterschap niet met de gewijzigde regeling akkoord kan gaan, kan dat tot veel rechtszaken leiden”, waarschuwt Geuzinge. „Wij zijn er zeker van dat het laatste woord nog lang niet is gesproken.”

KUUB WATER

'Alleen als het echt niet anders kan'

Nederland", zegt waterschapsbestuurder Kruiswijk. "In Groningen is ook een polder aangewezen als calamiteitenpolder, maar die is qua oppervlakte kleiner en heeft geen bewoning. Wij vinden het noodzakelijk om deze maatregelen te treffen om meer schade in de regio te voorkomen. Het

is een laatste noodmaatregel, maar wel eentje die nodig is."

Hij wijst er nogmaals op dat de bewoners een goede schaderegeling zullen krijgen. "Er is zelfs sprake van een omgekeerde bewijslast. Dat betekent dat de bewoners bij een onderwaterzetting niet hoeven te bewijzen

dat de schade het gevolg is van het onder water zetten van de polder. Wij gaan er vanuit dat dat zo is."

Kruiswijk beseft dat desondanks de gemeenteraden hoog kunnen oplopen. "Het is gigantisch ingrijpend voor de mensen in het gebied. Je wordt als inwoner toch 'opgeofferd' voor een

hoger doel. Het ligt erg gevoelig. In de gesprekken gaat het er stevig aan toe: er is vuurwerk en dat is niet altijd even leuk. De emoties lopen soms hoog op." Toch hoopt Kruiswijk er met de bewoners uit te komen. "Het moet gewoon goed geregeld worden."

Groene weiden, secuur aangelegde tuinen. Alles zal onderlopen (zie kaartje) als bij extreem weer de dijk open moet om elders erger te voorkomen.

'Waterschap bedreigt ons bestaan'

Van onze verslaggever

AMSTERDAM • Al jarenlang is er gesteggel over de plannen van het waterschap, weet inwoner Huub Timmer. Samen met zijn broer Jan runt hij een veehoudersbedrijf in een lager gedeelte van de Ronde Hoep.

Ook hun kavel zal bij de onderwaterzetting onder water lopen. Ze zijn bezorgd over de toekomst van het gebied, dat nu als 'calamiteitenpolder' wordt betiteld. "Er zijn hier nog veel kleine bedrijven met melkvee op de drassige veengrond", zegt Huub. "Ons bestaan wordt bedreigd door het waterschap. Er is altijd tegen ons gezegd dat er bescherming zou komen in de vorm van dijkes die rond de

Jan Timmer op zijn land, dat is aangewezen als overloopgebied. 'De dijkgraaf zien we hier nooit.' FOTO MARCEL ANTONISSE

kavel zouden worden aangelegd. Die tekeningen hebben we al in huis. Nu blijkt dat aanleg en onderhoud daarvan te duur zijn. Zonder overleg heeft het waterschap besloten

dat deze vorm van bescherming niet doorgaat. Bij een onderwaterzetting zal ons erf onder water komen en zullen we het vee moeten evacueren." Wat de broers het meest

steekt, is de onduidelijkheid over de procedure. "De dijkgraaf zien wij hier nooit, wat toch onbegrijpelijk is als je bedenkt dat dit plan zoveel impact heeft voor ons."

TAAL!

LIESBETH KOENEN

Bubbels

Het is nog maar kort geleden dat bubbels bovenal vrolijk makende dingen waren. Je kon ze drinken, of ervan nippen, liefst op zonnige terrassen. Vooral als je vrouw was, geloof ik. Mannen zijn minder van de bubbels.

Want 'bubbels' zijn al een tijd het handige woord dat alle witte-wijn-met-luchtbelletjes dekt. Dus ook armeluis-champagnes, zoals prosecco en cava.

Dol op bevestiging: zie je wel, zie je wel

En oké, je kwam ze ook wel tegen in het bubbelbad – nog iets om opgewekt van te worden.

Maar de laatste tijd lees ik veel over andere bubbels. Een stuk minder gezellige. Bubbels waar je in kunt zitten. De bubbel als grote afgesloten luchtblas waarin groepen rondtollen in hun eigen gelijk: als je erin zit hoor, zie, ruik en proef je niet wat er in andere bubbels gaande is, wat ze daar denken en vinden.

Wat gebeurt nu meer dan vroeger, zeggen ze. Want we kunnen veel preciezer bepalen wat we wel en niet willen lezen of bekijken, en met wie we wel en niet willen praten. Internet is daar de schuldige.

En onze natuur, zou ik eraan toe willen voegen. Want die is dol op bevestiging: zie je wel, zie je wel.

Dat maakt dat die bubbels gauw nog een vorm krijgen. Ze veranderen in kokers. Waardoor je alleen nog maar ziet waar je toch al naar keek. Koker-visie heet dat, ja.

Die kokers doen vaak dienst als roepstoeters. Er wordt hard door ge-

Heel nieuw arsenaal aan scheldwoorden

roepen, wat gepaard gaat met een heel nieuw arsenaal aan scheldwoorden. Naast natuurlijk oude vertrouwde als fascist, racist en nazi die over en weer gaan.

Nog tamelijk nieuw is bijvoorbeeld dat de elite niet deugt. En trouwens 'deugen' deugt ook niet meer.

Ik weet niet of u die golf aan scheldwoorden al langs zag komen? De deugmens, ook gutmenschen genoemd, wil zo graag deugen dat hij z'n kop in het zand steekt en niet ziet wat er gebeurt. 'Wegkijker' is vaak een synoniem. Deug-tv, deug-gajes, deugdebiel zag ik ook al langskomen.

Een gloednieuw voorvoegsel dus. Er zit een amusante kant aan al die betekenisverschuivingen. Maar een beetje minder schelden en meer bubbels doorprikken zou ik graag zien.

Al is het maar vanwege de deugniet en de ondeugd. Dat moeten leuke woorden blijven.

Liesbeth Koenen is taalkundige
www.liesbethkoenen.nl